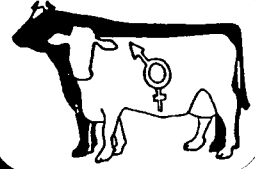

טיפוח • פוריות

מעקב אחר CVM

בהתאם לסיכום הישיבה של ועדת ספר-העדר מיום 4.6.2001 בנושא CVM, בה הוחלט: "יימשך המעקב עם הדיווחים העולמיים בנושא. להדק את דמת הדיווח בנושא בישראל" – להלן נביא מן המידע האחרון בהקשר זה, כפי שהגיע לדינו מאז הישיבה, על פי סדר הגעת החומר למערכת "משק הבקר".

אתר האינטרנט של CR Delta, הארגון הקואופרטיבי להשבחת הבקר בהולנד המארגן בתוכו את NRS (ספר-העדר ההולנדי) ר Holland Genetics (תשלובת הזרעה שם), מביא בפרסומו מיום 17/07/01 מידע מעניין נוסף אודות CVM, בעברית 'עיוות חוד השדרה'.

CVM נגרם על ידי גן יחיד

הפגם הגנטי CVM בבקר לחלב נגרם על ידי גן רצסיבי יחיד. על כך מצביעים ביתר שאת התוצאות של מחקר רחב-הקף שבוצע בחודשים האחרונים על ידי NRS. כאשר מזווגים פר נשא-CVM, מצפים שאחד מתוך שמונה צאצאים ימות לפני, או מיד אחרי לידתו כתוצאה מ-CVM. אולם, מצב זה יתהווה אל נכון אם הפגם הוא בעל תורשה רצסיבית של גן יחיד (לשם יתר דיוק באנגלית: Single Locus Recessive Inheritance). באמצעות הבחינה של יותר מחצי מליון הזרעות הידועות כמבוצעות בבנות פרים נשאי-CVM, NRS בודק כעת, האם אמנם כך הדבר.

הסיכוי לקבל ולד חי:

* בתוך קבוצה של בנות פרי-CVM שהוזרעו בזרמת פר לאי-נשא (קבוצה א'), 46 ולדות חיים נולדו מכל 100 הזרעות. במילים אחרות, הסיכוי לקבל ולד חי היה 46%.

* בתוך קבוצת הבנות של פרי-CVM שהוזרעו בזרמת פר-CVM אחר (קבוצה ב'), הסיכוי לקבל ולד חי היה יותר נמוך ב-5.83%, כלומר, מכל 100 הזרעות היו 5.83 ולדות חיים פחות, למעשה.

CR Delta Magazine I/II יוני 2001 (הולנדית):
כעת אפשר לבדוק CVM דרך NRS (ספר העדר ההולנדי). מלבד זה ניתנת האפשרות לדפון לקחת דוגמות-שער בעצמו. לאחר הפנייה בעניין בדיקת-CVM למשרד האזורי (מרשם בקר), הרפתן הפונה מקבל מכתב הדרכה והסבר, שקית לשערות ומעטפה למשלוח חזרה למשרד. את הבדיקה מבצע ואן קרינחן בנורוויי. את התוצאות מקבלים דרך NRS, אשר גם דואג לרישום ה-CVM.

1/2 Veeteelt יוני 2001 (הולנדית):

NRS מפרסם פרים כנשאים של CVM לאחר שלפחות שני צאצאים הוכחו כנשאי CVM. NRS מפרסם רשימה זאת עם שמות, ובה מופיעים גם הפרים אשר כבר הודיעו עליהם ארגוני הזרעה באמצעות האינטרנט. בשלב זה לא מוסיפים את הסימון CVM לשמות הפרים*. כך החליט NRS, מאחר שבהתחשב בגישה הבינלאומית לנושא טרם הגיעו לידי הסכמה איך לפרסם. במיוחד באמריקה ישנם ספקות באשר לאופן בו מונחש CVM. ברגע זה מתנהל באמריקה מבחן/ניסוי, בו שתי פרות הנושאות CVM נשטפו עם זרמת ארבעה פרים נשאי-CVM, על מנת לייצר כמה שיותר עוברים. מתקיים מעקב צמוד לגבי ההריונות העשויים להיווצר כתוצאה מן הניסוי.

* (הערות המתרגם: על אף ההחלטה שבינתיים לא להוסיף את הסימון CVM לשם הפר, ממש באותה חוברת, במאמר אחר ממשיכים בכל זאת להוסיף את הסימון!?!-מ.מ.).

לתמותה בלידה אלא גם מוות עוברי והפלה. במקרה זה, שיעור התמותה בלידה לא יכול לתת אינפורמציה מספקת. לכן NRS בחן וניתח את הסיכוי לקבל ולד חי, במקום לחשב את שיעור התמותה בלידה, דבר שהניב את התוצאות דלעיל.

הקטנת הסיכוי לקבלת ולד חי, כפי שנתגלה במחקר זה נוגעת אך ורק להזרעת בנות פרי-CVM בזרמת פרי-CVM. במעשה הרפת השגור, קל יחסית למנוע מצבים כאלה כל עוד ארגוני ההזרעה מספקים מידע מלא ואמין ביחס לפרים – כנהוג, למשל, במסגרת ההולנדית האמורה – המאפשרת מניעת הנוק הצפוי מ-CVM.

עקרונית או תיאורטית, אם נרצה – במקרה של Single Locus Recessive Inheritance, מספר הולדות החיים בקבוצה ב' צריך היה להגיע ל- $\frac{1}{8}$ פחות מאשר בקבוצה א' ($\frac{1}{8} \times 46 = 5.75$) ולדות חיים, קרוב מאד לאותם 5.83 שנמצאו למעשה). אי-לכך מסכם NRS אחרי ניתוח סטטיסטי, שאין שום סיבה לא לראות את הפגם CVM כי אם בתור פגם הנגרם על ידי גן רצסיבי יחיד.

למה המחקר הזה?

ישנו ויכוח בינלאומי בנוגע לתורשתיות CVM, חלקית משום ששיעור הוולדות המתים בלידתם גדל פחות ממה שהיה צריך לצפות. אולם, מניחים כאפשרי ש-CVM לא רק גורם

כתבו/מתרגמו/עורכו מתעקש לשאול:

מה נעשה אצלנו בנושא CVM?

האם ההחלטה על מעקב אומרת:

– לא לבדוק פרים? (נכון, זה עולה כסף);

– לא לנתח נתוני ספר-העדר הרלוונטיים? (נכון, זה דורש עבודה);

– לא להדריך את הרפתנים באמצעות הנחיות מתאימות והסברים ראויים?

אמנם אין עדיין הסכמה בינלאומית בענין CVM ואופן הורשתו. אלא שיש ארצות שנקטו כבר פעולות, מי בשקט וביעילות ומי במופגן כגון דנמרק, שם הפסיקו להשתמש בזרמת פרים נשאי-CVM בצורה כוללנית.

מי שעובר אפילו ברפרוף ודפדוף קל על פרסומי הארצות השונות מגלה מהר מאד איך פרים שהיו מפורסמים אך נתגלו כנשאים באמצעות בדיקת הסמנים הולכים ונעלמים מן הפרסומים, בעוד ממשיכים לציין בפרוש כל פר שנבדק לאחרונה ונמצא חופשי מן הפגם. נדמה

אולי בכל זאת הגיע הזמן לנקוט איזה שהיא פעולה?

שזה גם משרת את הבלטת יתר מעלותיו הגנטיות של הפר.

מרדכי מלען